

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2005

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp
2. Stwarzanie warunków do dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
3. Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie przeciwdziałania problemom uzależnień prowadzona w szczególności w środowisku dzieci i młodzieży.
4. Udzielanie rodzinom z problemem alkoholowym pomocy oraz podejmowanie działań ograniczających przemoc.
5. Ustalenie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży.
6. Kontrola przestrzegania zasad obrotu wyrobami alkoholowymi.
7. Wspomaganie działalności statutowej instytucji i stowarzyszeń działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.
8. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
9. Preliminarz środków finansowych na realizację zadań ujętych w Programie.

1. Wstęp

Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwana dalej Komisją realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wykonując zadania zlecone przez Wójta Gminy, współpracuje z organami Gminy oraz instytucjami działającymi na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Komisja pracuje w oparciu o przyjęty uchwałą Rady Gminy *GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2005*.

2. Stwarzanie warunków do dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Uzależnienie od alkoholu jest choroba biopsychospołeczną. Podstawą rozpoznania uzależnienia od alkoholu jest diagnoza dokonana zgodnie z obowiązującą aktualnie w Polsce Międzynarodową Klasyfikacją Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów, gdzie uzależnienie od alkoholu jest kodowane jako F 10.2. Identyfikowane jest jako zespół objawów behawioralnych, fizjologicznych i zmian w zakresie procesów poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu; należą do nich:

- silna potrzeba picia, której towarzyszy uczucie podobne do głodu,
- utrata kontroli nad piciem,
- koncentracja życia wokół picia i podporządkowanie temu obowiązków i relacji z bliskimi,
- zmiana tolerancji na alkohol,
- objawy abstynencyjne,
- nawroty picia po próbach utrzymania okresowej abstynencji.

Obecne formy organizacji leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu powodują, że leczenie jest mało skuteczne, co przejawia się przede wszystkim w nawrotach choroby. Niska skuteczność leczenia wiąże się także ze wzrostem populacji osób uzależnionych. Wprawdzie dostępność do placówek leczniczych i rehabilitacyjnych jest wystarczająca, jednak niepokojącym jest bardzo mały odsetek osób uzależnionych podejmujących leczenie dobrowolnie, co jest podstawowym warunkiem jego powodzenia. Stąd działania Komisji zmierzać będą przede wszystkim do ;

- prowadzenia kampanii informacyjnych na temat placówek terapeutycznych i rehabilitacyjnych prowadzących leczenie i rehabilitację osób uzależnianych,
- współpracy z placówkami służby zdrowia, policją i GOPS w zakresie propagowania wiedzy na temat choroby alkoholowej,

- zakupu i dystrybucji materiałów informacyjno – edukacyjnych związanych z terapią, rehabilitacją i profilaktyką uzależnień oraz ich skutków,
- opłacenie kosztów biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

3. Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna prowadzona w szczególności w środowisku dzieci i młodzieży.

Skala zjawiska uzależnienia od alkoholu i choroby alkoholowej i koalkoholowej z jej skutkami sprawia, że wyraźne ograniczenie zjawiska w krótkim czasie jest mało realne. Na poziom konsumpcji alkoholu wpływa szereg zjawisk i procesów, na które komisja i instytucje uczestniczące w działaniach profilaktycznych nie mają żadnych instrumentów oddziaływań. Dlatego szczególne istotnym obszarem są działania zmierzające do ochrony osób, które nie są uzależnione lub dotknięte chorobą. Kierowane one będą głównie do środowisk dzieci i młodzieży oraz rodziców i instytucji wychowawczych. Dla zwiększenia skuteczności oddziaływań profilaktycznych dążyć należy do zwiększenia marginalnego zainteresowania problematyką społeczności lokalnych.

Profilaktyczna działalność obejmować powinna:

- wspieranie szkół podstawowych oraz gimnazjum, w rozwijaniu działań profilaktycznych, w szczególności obejmujących diagnozę i realizację szkolnego programu profilaktycznego obejmującego także inne formy uzależnień (narkotyki, środki psychoaktywne),
- wspieranie szkół w systematycznym prowadzeniu edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia, i zdrowego stylu życia,
- wypracowanie procedur postępowania w sytuacji szczególnych zagrożeń związanych ze środkami odurzającymi i substancjami psychoaktywnymi,
- wspieranie szkół w zakresie podnoszenia kompetencji nauczycieli w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą,
- wspieranie programów organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży stanowiących alternatywę wobec alkoholu,
- wspieranie programów profilaktycznych adresowanych do rodziców,
- upowszechnianie materiałów, publikacji, wydawnictw, widowisk o treściach profilaktycznych,
- stałe uaktualnianie i upowszechnianie programów oraz informacji na temat placówek prowadzących działalność profilaktyczną,
- pogłębianie wiedzy na temat psychospołecznych uwarunkowań alkoholizmu oraz skutecznych kampanii profilaktycznych,

- dążenie do zwiększania liczby kompetentnych realizatorów działań profilaktycznych poprzez finansowanie szkoleń w szczególności dla nauczycieli i pracowników socjalnych.
- podejmowanie działań edukacyjnych przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych dla młodzieży,
- rozszerzanie programów psychoprofilaktycznych o różne formy zajęć sportowych,
- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców alkoholu
- podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców w tym:
 - a) współpraca z ośrodkami szkolenia kierowców w zakresie włączenia do programów szkoleń kierowców problematyki alkoholowej,
 - b) nawiązanie współpracy z Policją w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości,

Powyższe działania powinny:

- zwiększać ilość wiedzy i informacji motywujących młodego człowieka do wyboru zdrowego, wolnego od uzależnień stylu życia,
- sprzyjać tworzeniu programów edukacyjnych dotyczących różnych rodzajów środków uzależniających oraz łączeniu różnorodnych działań podejmowanych wobec tej populacji,
- wspierać główne czynniki chroniące (zwłaszcza kształtujące więzi rodzinne, rozwijające zainteresowania nauką szkolną i rozwojem, wzmacniające skłonności do respektowania norm i wartości oraz wspierania praktyk religijnych)
- koncentrować uwagę młodego człowieka wokół spraw ważnych dla jego zdrowia i trzeźwego stylu życia,

4. Udzielanie rodzinom z problemem alkoholowym pomocy oraz podejmowanie działań ograniczających przemoc.

Obowiązek podejmowania czynności zmierzających do zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu polega na:

- przyjęciu zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu
- skierowanie osoby, wobec której wpłynęło zgłoszenie na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
- przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem wraz z opinią biegłego,
- złożenie wniosku o wszczęcie postępowania.

Szkody zdrowotne wywołane alkoholem nie ograniczają się tylko do szkód występujących u osób uzależnionych, lecz dotyczą także członków ich rodzin i obejmują:

- cierpienie i chaos emocjonalny,
- zaburzenia psychosomatyczne włącznie z nerwicą,
- zażywanie leków nasennych, uspokajających, także alkoholu, dla uśmierzania bólu, napięcia i niepokoju,
- system iluzji i zaprzeczenia, który przeszkadza w realnej ocenie problemów związanych z alkoholem,

Dzieci w rodzinach, gdzie jedno lub oboje rodziców nadużywa alkoholu, żyją w silnym stresie, doświadczają poczucia niepewności i zmienności nastrojów rodziców. Często są świadkami lub ofiarami przemocy psychicznej i fizycznej. Osoba, która wychowała się w takiej rodzinie, w dorosłym życiu przejawia w funkcjonowaniu wiele problemów, będących skutkiem urazów wyniesionych z dzieciństwa. Ich efektem są pewne schematy zachowań i reakcje emocjonalne, które utrudniają szczęśliwe życie i nawiązywanie bliskich relacji z innymi ludźmi. Stąd ważnym elementem systemu pomocy dla rodzin z problemem alkoholowym jest opieka terapeutyczna dla Dorosłych Dzieci Alkoholików.

Planując pomoc dla rodzin i dzieci z rodzin z problemem alkoholowym należy dążyć do zintegrowania działań różnych instytucji zajmujących się pomaganiem dziecku i rodzinie; dotyczy to przede wszystkim szkół, GOPS, sądu rodzinnego, policji, GKdsRPA, tak wyeliminować podejmowanie niezależnie od siebie prób interwencji rodzinie, by zwiększyć ich efektywność.

Wokół problemu przemocy w rodzinie narasta wiele mitów i stereotypów, dominuje przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występuje rzadko i wyłącznie w środowiskach patologicznych. Często pojawia się opinia, że to, co dzieje się w rodzinie jest sprawą prywatną jej członków i nie należy się wtrącać. Działania Komisji w tym zakresie powinny być zorientowane na zmianę postaw społeczności lokalnej wobec tego zjawiska. W związku z tym należy:

- monitorować sytuację w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w przypadku popełnienia przestępstwa informowanie o tym odpowiednich służb,
- gromadzić informacje na temat możliwości osób i miejsc o możliwości uzyskiwania pomocy,
- inicjować działania zmierzające do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami przemocy,
- uwzględnić w akcjach szkoleniowych tematykę związaną z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym, zorganizowanie konferencji na temat przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

5. Ustalenie szczegółowych zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

Uchwałą Nr 133/XXV/93 Rada Gminy w Szczawinie Kościelnym określiła limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasady usytuowania tych punktów – 40 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu z wyjątkiem piwa.

SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydaje się oddzielnie na każdy z następujących rodzajów tych napojów:

1. do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwa,
2. powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu,
3. powyżej 18% zawartości alkoholu.

Zezwolenie na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży wydaje się tylko wtedy, gdy punkt sprzedaży:

1. mieści się w limicie punktów sprzedaży,
2. spełnia warunki sprzedaży,
3. spełnia warunki usytuowania,
4. wniesie opłatę do kasy Urzędu Gminy.

Opłata jest wnoszona w każdym roku kalendarzowym objętym zezwoleniem w trzech równych ratach w terminach do 31 stycznia, 31 maja i 30 września danego roku kalendarzowego. Opłatę pobiera się w wysokości:

1. 525 zł na sprzedaż napojów zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa,
2. 525 zł na sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu
3. 2 100 zł na sprzedaż napojów zawierających powyżej 18% alkoholu.

Przedsiębiorcy, prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych w roku poprzednim, są zobowiązani do złożenia, do 31 stycznia pisemnego oświadczenia o wartości sprzedaży poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych w punkcie sprzedaży w roku poprzednim. Jeżeli roczna wartość sprzedaży w roku poprzednim przekroczyła:

- 37 500 zł dla napojów alkoholowych o zawartości do 4,5% alkoholu oraz piwa – opłata wynosi 1,4% ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim,

- 37 500 zł dla napojów alkoholowych o zawartości od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) – opłata wynosi 1,4% ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim,
- 77 000 zł dla napojów alkoholowych o zawartości powyżej 18% alkoholu – opłata wynosi 2,7% ogólnej wartości sprzedaży tych napojów w roku poprzednim.

Wartość sprzedaży należy obliczać oddzielnie dla każdego rodzaju napojów alkoholowych.

Zezwolenia cofa się w razie:

1. nieprzestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi zawartymi w ustawie a w szczególności sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym oraz nieletnim,
2. powtarzającego się w miejscu sprzedaży lub w jego okolicy zakłócenia porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez daną placówkę,
3. Wprowadzania do sprzedaży napojów alkoholowych z innych źródeł,
4. Nieprzestrzegania warunków sprzedaży określonych w zezwoleniu.

Wygaśnięcia zezwolenia następuje wskutek:

1. likwidacji punktu sprzedaży,
2. upływu ważności zezwolenia,
3. zmiany rodzaju działalności punktu sprzedaży,
4. zmiany przedsiębiorcy, któremu wydano zezwolenie,
5. Niedokonywania wpłat za zezwolenie w kreślonych terminach,

W miejscu sprzedaży alkoholu wymaga się wywieszenia:

1. informacji o zakazie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz nietrzeźwym,
2. wywieszki z numerem, warunkami zezwolenia i datą ważności.

6. Kontrola przestrzegania zasad obrotu wyrobami alkoholowymi.

Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży detalicznej posiadających zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych odbywa się przez członków Komisji w formie i zakresie określonymi ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Komisja może wystąpić również z wnioskiem o przeprowadzenie stosownej kontroli do organów porządkowych oraz PIH.

7. Wspomaganie działalności statutowej instytucji i stowarzyszeń działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

Na terenie gminy działa GKRPA, której siedziba mieści się w Urzędzie Gminy w Szczawinie Kościelnym, ul Jana Pawła II 10, tel. (24) 235 –13 – 45.

Komisja współdziała w zakresie swojej działalności z innymi instytucjami i organizacjami, które w obszarze swojego działania mają wszystkie zagadnienia związane z profilaktyką i terapią alkoholową i innymi uzależnieniami, a w szczególności:

1. finansuje szkolenia i kursy dla członków Komisji oraz osób prowadzących profilaktykę,
2. prowadzi zakup materiałów i sprzętu potrzebnego do działalności Komisji,
3. dofinansowuje imprezy okolicznościowe, kulturalne i rekreacyjno - wypoczynkowe organizowane przez placówki oświatowo - wychowawcze dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym (choinka noworoczna, Dzień Dziecka, wyjazdy) wg opracowanego i przyjętego przez Komisję regulaminu.

Szczególne ważnym obszarem współpracy jest współpraca ze szkołami podstawowymi oraz gimnazjum, bowiem we wszystkich szkołach istnieje pewna grupa dzieci i młodzieży, która powinna być otoczona wzmożoną opieką pedagogiczną oraz działaniami profilaktycznymi i terapeutycznymi. W procesie działań zapobiegawczych ważne jest pozyskiwanie informacji o uczniach, prowadzone we współpracy z GOPS.

8. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wójt Gminy w Szczawinie Kościelnym powołał Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która działa na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (z późniejszymi zmianami) i regulaminu organizacyjnego określającego tryb jej pracy.

9. Preliminarz środków finansowych na realizację zadań ujętych w Programie.

Planowane wpływy w roku 2005 wynoszą 37.800,- zł

Plan wydatków w roku 2005

Plan wydatków – 37.800 zł z przeznaczeniem na :

1. wynagrodzenie bezosobowe (wynagrodzenie dla członków Komisji) – 3800 zł –
2. Zakup materiałów i wyposażenia – 17.500 zł z tego :
 - a) zakup sprzętu sportowego dla młodzieży - 5000zł oraz zakup dyplomów i pucharów- 1000zł
 - b) zakup materiałów i nagród na konkursy oraz imprezy sportowo- rekreacyjne (w tym Piknik Rodzinny „ Tato , Mamo -nie pij ” – 5500 zł
 - c) zakup bonów towarowych dla dzieci z rodzin patologicznych z okazji Świąt – 6000zł
3. zakup usług pozostałych – 14.500 zł z tego :
 - a) dopłata do wycieczek , obozów i wyjazdów na basen dla dzieci z rodzin patologicznych 7000zł
 - b) badanie osób uzależnionych – 1500 zł
 - c) realizacja programu profilaktycznego – 1000 zł
 - d) szkolenie członków GKRPA – 1000zł
 - e) badania profilaktyczne mieszkańców – 4000zł
4. Podróże służbowe krajowe – koszty dojazdu na imprezy sportowe ponadgminne – 2000zł.

Przewodniczący Gminnej Komisji
dla Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
Marian Żuchniewicz
mgr Marian Żuchniewicz